

Listy

Listy

Listy Ason-klubu, **krásně informační** bulletin nejen pro mladé a nezavedené autory západních Čech. Ročník XXXV, 2026, letos Listy č. 7-8 (od r. 1992 až dosud už Listy č. 334) z 30. 6. 2026. Strany 4, náklad 240 výtisků. Redakce: Helena Šlesingerová. Vydal Ason-klub Knihovny města Plzně, p. o., jako barevné břicho Plže č. 7-8/2026 za laskavého přispění Města Plzně. **N e p r o d e j n é !**
*****

MILÍ PŘÁTELÉ...

***„Bylo tam takové horko,
že něco tak lidského jako čas
by tam nevydrželo ani pět minut.“***

(Terry Pratchett: Poslední kontinent)

*

BYLO NEBYLO

... Tak tedy horké plzeňské literární novinky...

Plzeňská filozofka a literární teoretička **Martina Kastnerová** vydala v pražském nakladatelství Pavel Mervart básnickou sbírku *Kdybys mě zabil, stejně bych neexistovala* (2026). Jako básnička navazuje na tradici moderního evropského myšlení a expresivní lyriky výrazným jazykem a silnou emotivní naléhavostí.

Nová sbírka **Tomáše Krále** *Reimaginace. Písně noci a dne* (Togga, 2026) dle anotace zahrnuje „básně o lásce, odcizení a samotě, bolestně upřímné, obnažené až na kostry myšlenek“.

Jana Poncarová si pospíšila s další knihou – *Ženy slova* s podtitulem *Zapomenuté příběhy českých spisovatelek 19. a 20. století* (Motto, 2026). V samostatných kapitolách zde popisuje životy autorek publikujících někdy i pod mužskými pseudonymy: F. Háj, Felix Téver, Růžena Svobodová, Amálie Kutinová, Vlasta Javořícká, Marie Majerová, Olga Barényi a Popelka Biliánová.

Povídka *Hranice léta* je Poncarová rovněž zastoupena v nové sbírce textů různých autorů *Letní povídky*, vydané v edici Listen nakladatelstvím Euromedia Group a.s., Praha 2026.

V roce 1476 byla v Plzni vytištěna první kniha na českém území. K 550. výročí tohoto počínu vydalo plzeňské nakladatelství NAVA publikaci s názvem *1476 Poprvé se tisklo v Plzni* (2026). Její autoři – **Lenka Bendová** a **Ila Šedo** – se v ní pokusili zmapovat dějiny knižní kultury ve městě od 15. století až po současnost.

Potěšilo nás také čtení červnového čísla měsíčníku Host. V rubrice *Osobnost* přineslo velký rozhovor se stříbrským rodákem **Vratislavem Maňákem** *Nechci žít v podmiňovacím způsobu* – nejen o jeho knize sociologických reportáží *S Wittgensteinem v gay sauně* (s. 9–18). V rubrice *Historie* pak pojednání **Roberta Jandy** o portugalském básníkovi – *Cestou vzhledu Fernanda Pessoa: Nejsm než sen toho někoho, jenž neexistuje* (s. 90–95).

*

(NEJEN) LITERÁRNÍ POZVÁNKY

* **Až do 31. srpna 2026** Studijní a vědecká knihovna Plzeňského kraje zve do přízemí své hlavní budovy (Smetanovy sady 2) na výstavu fotografií Pavla Koppa s doprovodnými texty **Miroslava Horníčka** a **Pavla Hejduka** *Praha město milostné*. Vstup volný.

* **V úterý 21. července 2026 v 17:30 hodin** Západočeská galerie v Plzni zve do Přednáškového sálu Výstavní síně „13“ (Pražská 13) na pořad *Rezonance obrazu: Autorské čtení Tomáše Krále a Martiny Kastnerové*. Moderuje **Milena Hasalová**. Hudební doprovod Fretless Voice Project Vojtěcha Kašeho. Vstupné 25,- Kč.

* **Od 1. do 26. srpna 2026** Knihovna města Plzně u příležitosti významného výročí svého založení zve před budovu Konzervatoře Plzeň (Kopeckého sady 10) k prohlídce venkovní panelové výstavy *150 let Knihovny města Plzně*.

* **V úterý 4. srpna 2026 v 18:00 hodin** Západočeská galerie v Plzni zve na dvorek Výstavní síně „13“ (Pražská 13) na *Kouzlo humoru první republiky*. Literárně-dramatický pořad Poetického divadla. Vstupné 25,- Kč.

*

(NEJEN) LITERÁRNÍ SOUTĚŽE A CENY

* **ILUSTORY 2026**. Knihovna Akademie věd ČR vyhlásila **VII. ročník literární soutěže Ilustory**. Soutěž pořádá už od roku 2020 a pro každý ročník vybere ze svých fondů jednu ilustraci, k níž mají účastníci vymyslet vlastní **povídku** o max. rozsahu 5 400 znaků vč. mezer. – *Co přesně se na obrázku odehrává? Kdo jsou jednotlivé postavy a jaký je jejich vzájemný vztah? Jaký příběh se skrývá v zachyceném okamžiku?* – Letošní ilustrace (jezdec, který projíždí kolem zdi města) je ke stažení na <https://ilustory.cz/2026/>. Příběh lze pojmut jakkoliv – jako sci-fi, pohádku, krimi, satiru, cestopis, hrdinský epos nebo milostnou tragédii. Autoři mohou být vtipní, drsní, laskaví, ironičtí... Záleží na jejich představitosti. **Uzávěrka je 15. července 2026**. Práce se vkládají do webového formuláře (<https://ilustory.cz/2026/odeslani-povidky/>).

* **LITERÁRNÍ SOUTĚŽ FRANTIŠKA HALASE 2026**. Město Kunštát vyhlásilo **LIV. ročník Literární soutěže Františka Halase**. Cílem soutěže je podchytit mladé literární talenty, umožnit jim vzájemnou konfrontaci a nejlepším dát příležitost práce publikovat a propagovat. Soutěž je určena autorům od 15 do 29 let včetně. Lze zaslat původní, dosud nepublikované **verše** psané na počítači v českém jazyce, o max. rozsahu 10 básní. (Nepublikované básně jsou takové, které nebyly otištěny

knížně, časopisecky, na internetových literárních portálech či ve sbornících literárních soutěží; publikace v rámci vlastních blogů / facebookových nebo instagramových profilů není v rozporu s pravidly.) **Uzávěrka je 31. července 2026.** Zásilku viditelně označte heslem „HALAS 2026“ a sloučeně v jednom souboru zašlete na adresu: lsfh@centrum.cz. Uveďte jméno a příjmení autora, rok narození a kontaktní údaje vč. místa působení. Texty bude hodnotit čtyřčlenná odborná porota, která určí laureáta Literární soutěže Františka Halase, jemuž (pokud ještě knižně nepublikoval) bude nabídnuta možnost vydání debutové sbírky. Vybrané práce deseti nejlepších účastníků budou bez nároku na autorský honorář publikovány na internetových (facebookových) stránkách soutěže. Deset vybraných účastníků bude zároveň pozváno na dvoudenní setkání s porotci soutěže, součástí budou neformální diskuse, besedy a vycházky krajinou Halasova Kunštátska. Vybraní autoři budou osloveni nejpozději v první polovině září. Výsledky budou vyhlášeny v rámci tradičního Halasova Kunštátu 24. října 2026. Ubytování z 24. na 25. října 2026 bude pro pozvané zajištěno bezplatně. Více informací na <https://www.halasuvkunstat.cz/>.

* **LITERÁRNÍ SOUTĚŽ „TŘI SLOVA JAKO KLÍČ“ 2026.** Nezávislý e-magazín Kultura21.cz (<https://kultura21.cz/>) opět vyhlásil letní literární soutěž, tentokrát na téma *Tři slova jako klíč*. Soutěž je určena všem autorům nad 18 let věku. Mohou si vybrat jednu z nabízených trojic slov – a) svoboda, dobromysl, anděl; b) houpačka, teniska, nůžky; c) jóga, háčkování, alpa – a použít je v **povídce** nebo **básni** libovolného žánru. Slova z různých balíčků nelze kombinovat. Každý autor smí zaslat jeden dosud nepublikovaný příspěvek v českém jazyce, o max. rozsahu 13 000 znaků, ve formátu .doc nebo .odt (nikoliv .pdf). Pod příspěvkem autor uvede jméno a příjmení, kontakt a pár slov o sobě. Pořadatelé doporučují názvy souborů s povídkami ponechat bez diakritiky (háčeků a čárek), aby nedošlo k destrukci a nečitelnosti znaků. Právě tak radí nepoužívat neobvyklé fonty a formátování textu (například barvy nebo obrázky) – porotcům se nemusí zobrazovat správně. **Uzávěrka je 31. července 2026.** Adresa: literarka@kultura21.cz. Výsledky budou zveřejněny na webu a facebooku Kultury 21 (datum vyhlášení bude upřesněno v průběhu soutěže).

*

OHLASY * REFLEXE * POVÍDKY * BÁSNĚ * KRITIKY

Vstup na vlastní nebezpečí!

* IVO FENCL: Máma, táta, Ludvík Souček

17. května by se dožil sta let spisovatel Ludvík Souček. Mně je dnes šedesát dva let a ctím ho, zatímco mladým, nebo aspoň tady na Plzeňsku (Pražáky nekádruji), nepoví jeho „rostlinné“ jméno nic. Ve svých časech však vynikl a námitka, že neměl konkurenci, je placatá jako Zem. Konkurence je vždy – a chápou to malíři, chápou to veškerí psavci. Bezesporně by to měl Souček horší, kdyby ho po roce 68 vyškrtli anebo vyloučili ze Strany, to je pravda, nebo kdyby sám vrátil průkazku, ale to neudělal. I když tenkrát narazil. Ale překonával i bez politiky takové množství vnitřních i vnějších stresů, až je zázrak, že vůbec napsal, co napsal. Desítky a desítky knih v neskutečně krátkém čase a před érou počítačového a umělo-inteligenčního psaní.

Má maminka Věra (*1939) učila děvčata na střední ekonomické škole a dost četla a k Součkovi taky přišla, a to navzdory tomu, že neholdovala science fiction: pochopila jeho význam a ještě jako dítěti mi *Cestu slepých ptáků* přinesla z půjčovny. Je krásné, jak tady Souček přímočaře navázal na Julese Verna a *Cestu do středu Země*. Geniální tah. Mimochodem, podle mě je poznat, jak tu knížku psal rychle. Na textu. Mluvím teď hlavně o prvním dílu, a ne že byl jakkoli šizený, právě naopak.

Taky napsal – pro čtrnáctideník *Ohníček* – komiksové scénáře dle dvou svých sci-fi povídek *Desetioký* a *Kraken* a škoda, že nepokračoval dalšími i dalšími seriály. K těmhle se dostavil schopný kreslíř Milan Ressel a nedovedu si představit, že by to jednou někdo překreslil lépe, to je vyloučeno

stejně jako ta placatost Země. Nakladatel pan Vybíral ony dva komiksy svorně vydal ve velkém formátu, je to samostatná kniha a není se čemu divit, protože se jedná o velkolepou podívanou na akci, která by dobyla Ameriku, kdyby to bylo anglicky.

Zvláště figura Desetiokého mě jako sedmiletého kluka strašila a ohromovala, úplně se tohle dobrodružství vymykalo jiným. Dá se sice napsat krátký seznam, čím vším se tu zřejmě Souček inspiroval, a spadají tam rovněž autoři jako Gustav Meyrink a James Hilton, samozřejmě, ale k čemu podobné seznamy, to všichni se inspirujeme a Souček byl svět, který se literaturou nechal prodchnout.

Půjčil jsem si jako dítě i *Velké otazníky* a byl paf. Ilustrace Zdeňka Buriana z toho dělají ikonickou knihu, ale ikonická by zůstala i textem. Kapitoly nejsou ani moc dlouhé, ani moc krátké a pro mě byly úvodem do záhadologie, na který autor navázal knihou *Nebeské detektivky, senzace a záhady*. Jedna věc je, že umíte sumírovat fakta o podivnostech – jako kdysi pan Fort, a druhá věc je, že jste souběžně bravurní stylist. Nebývá to pravidlem (jako u Součka).

V Sobotce v Českém ráji měl hrázděnou chalupu skvělý badatel-roztočolog Karel Samšíňák a čekal jsem během besedy (1976), s čím přijde, no, a on se Součka přeptal na mravence. Zdá se, že četl jeho *Pevnost bílých mravenců*, načež se o dotyčném románu rozproudila v zahradě soboteckého statku debata. Vedle Ludvíka Součka seděl Karel Pacner a zřejmě si dopředu v autě domluvili, že se budou pošťuchovat, takže se Souček Pacnera skepticky zeptal, zda po hrdinech jeho knížky na Marsu „něco chňapne“. Použil slovo „chňapne“ a Pacner odtušil, že ne. „Není totiž prokázáno...“ Souček rozšafně mávl rukou a zabručel: „Pch. Tak to není ono, když nic nechňapne.“ Beseda proběhla v rámci festivalu Šrámkova Sobotka.

Můj tatínek (1938-2019) byl doktor filozofie a trochu psal (vlastně dost), a když se mu roku 1974 dostalo do rukou *Tušení stínu*, úplně ho pohltilo. Stále nám to vyprávěl. Snad jsme byli na dovolené v Krkonoších a on to stejně pořád četl. Koupili jsme pak slavně tu knihu, potom i *Tušení souvislosti*, a to bylo ještě lepší a zvykl jsem si, že je Souček synonymem skvělosti – doma, ale celkem fungoval i ve školní třídě. Všichni kluci sice nečetli, ale byl ve všeobecném povědomí. Populárně-naučných knížek ostatně vychrlil spousty. *Bláznivé vynáleze! Útočící rakve*. A pak „najednou“ umřel – a spolužák a kamarád Vašek Chýlek mi to zvěstoval a já tomu nedokázal uvěřit. Pár let předtím umřel třeba i Václav Čtvrtek, to je pravda, a to mě taky zaskočilo, ale přece jenom jinak, protože to byl autor „jen“ pro děti a už jsem „z Rumcajsů“ vyrostl, takže Cafourek-Čtvrtek mohl umřít, ale ze Suka-Souka-Součka asi má generace nevyroste nikdy. A nejen má. Hovořil jsem o něm se svou maminkou i dodatečně a samozřejmě ho nezradila, ale takové už jsou ženské, že hned povídá: „Byl strašně tlustej.“ To byl. A taky má v knížkách nějaké chyby. Jenže podstatné je u podobných lidí dílo jako takové, a to je zde nepřekonatelný a nejtlustší monument a nepatrně zažertují, ale je to level, kde navždycky žijí Charles Dickens, Henry Rider Haggard, Edgar Rice Burroughs, Jaroslav Foglar, Josef Lada, Jules Verne, Sherlock Holmes, Umberto Eco, Kája Saudek a Ludvík Souček. (Starý Plzenec, 19. 5. 2026)

**Uzávěrka příštích barevných Listů je 24. 8. 2026. Těšíme se na Vaše příspěvky!
(V elektronické podobě potěší...)**

*****

KONTAKT:

Ason-klub při Knihovně města Plzně, p. o., B. Smetany 13, 301 00 Plzeň,
tel.: 378 038 200, mobil (SMS): 724 253 627,
e-mail: asonklub@plzen.eu; <http://www.knihovna.plzen.eu>

*****